

lige, og i Grunden heller ikke, om der ikke er andre end Sager mellem Mester og Lærlinge, der vilde kunne anlægges som private, og det er et Spørgsmaal, som idelig vilde kunne komme til at foreligge. Lyndelovens Redaktion af en tilsvarende Paragraf giver en meget god Veiledning i, hvorledes man kan give en Bestemmelse, som baade afgjør Kompetencen til at paatale og Maaden, hvorpaa der skal paatales. Jeg er kjender, at der ikke kan rettes nogen Indvending mod § 11, og jeg kan i saa Henseende henholde mig til, hvad den høitærede Minister har sagt; jeg skal blot bemærke, at § 11 ikke blot i det Væsentlige er overensstemmende med Lyndeloven i Tanken, men aldeles bogstavelig kun er en Optagelse af, hvad der findes i Loven af 1857. Man har ganske vist overført en enkelt Paragraf fra Lyndeloven, som ikke nævnes i Loven af 1857, nemlig § 31, men det vil vistnok Enhver finde rimeligt, thi det er ikke Andet end den Bestemmelse, at, naar det er Arbeidet eller Husbondens usforvarlige Behandlingsmaade, der yar paadraget Lyndet Sygdom, skulle særlige Virkninger indtræde, og at det maatte optages her, er en ganske nødvendig Konsekvens af, hvad der staar i § 8, at Mesteren ikke maa anvende Lærlingen til Arbejder, der ere skadelige for hans Sundhed. Jeg kan heller ikke erkjende, at det skulde kunne undergives en berettiget Kritik, at Lærlingekontrakten bortfalder, naar Mesteren dør, thi det forhindrer jo ikke et Dieblit Parterne fra at fortsætte Forholdet, dersom de ville, og i den Henseende er Bestemmelsen ogsaa aldeles bogstavelig overensstemmende med den gjældende Ret, nemlig med, hvad der findes i Loven af 1857.

Disse og forfjellige andre Enkeltheder skal jeg ikke dvæle længere ved, da Hovedspørgsmaalet ved denne 1ste Behandling jo maa blive, om man overhovedet i denne Sal ønsker Loven fremmet, og i den Henseende var den Udtalelse, der faldt fra det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgfreds (Berntsen), af særlig Betydning, fordi den fremhævede det Principspørgsmaal, i hvilket Forhold denne Lov efter sin Grundtanke staar til Loven af 1857, om den kan betragtes som en Fravigelse fra Grundtanken, en delvis, maaske lille, men dog betænkkelig Opgivelse af den Grundsatning om Næringsfrihed, hvorpaa Loven af 1857 hviler, en Afvigelse, som man maatte være betænkkelig ved, fordi den let kunde føre til videre Konsekvenser. Jeg er enig med det ærede Medlem i at betragte Loven af 1857 som en særdeles vigtig og betydningsfuld Reform, og jeg for mit Vedkommende vilde ikke være med til en Bestemmelse, som gif ud paa at reformere saaledes, at man paa nogen Maade opgav Grundtanken i denne Lov. Men jeg kan ikke være enig i, at

denne Lov i Virkeligheden paa nogen Maade staar i Strid med denne Grundtanke. Jeg mener, at man maa vel vogte sig for at lade sig sluffe af Ordet: „tvungne Lærekontrakter“; det var dette Udtryk, det ærede Medlem fremdrog. Hvad vilde „tvungne Lærekontrakter“ sige, dengang Loven af 29de December 1857 udkom? Det vilde dengang sige, at ingen Person kunde komme til at drive den paagjældende Næring som Mester, uden at han havde været indskrevet som Lærling i Lauget, i Handelslaugene saaledes, at han maatte ikke blot være indskrevet, men tjene i Være den lovbestemte lange Tid, og i Haandværkerlaugene saaledes, at han, efter at have været indskrevet som Lærling, skulde aflægge Svendep prøve og derefter Mesterprøve. Det var „tvungne“ Lærekontrakter i den Forstand, at Ingen kunde komme til at udøve Næring, uden at have været indskrevet som Lærling, og med disse tvungne Lærekontrakter fulgte alle de andre Lovansvarligheder eller -betingelser, for at udøve Næring. Men i dette Lovudkast er der ikke Spor af tvungne Lærekontrakter i den Forstand. Efter denne Lov vil Ingen være nødt til at indgaa nogen som helst Lærekontrakt. Det unge Menneske, hvis Forældre eller Værgere ikke mener, at det er hensigtsmæssigt eller rigtigt, at han skal indtræde i et Lærlingeforhold, behøver ikke at gjøre det, og det forhindrer ham ikke et Dieblit fra at komme til at udøve Næringen under de Betingelser, som Loven af 1857 sætter. Ogsaa i en anden Forstand var Lærekontrakten tvungen før Loven af 1857. Den var nemlig tvungen for Mesteren, idet han ordentligvis ikke kunde anvende anden Hjælp end indskrevne Lærlinge, kun Hustru, Børn og Haandlangere til faadanne Arbejder, til hvilke der ikke krævedes Kundskab i Faget. Det er der ikke Tale om her. En Mester, der ikke vil have Lærlinge eller indlade sig paa det Forhold, er fuldstændig berettiget til trods den eventuelle Lov at vedblive at bruge det, man kalder Medhjælp. Hvad de Mangler angaar, og alt det, der er karakteristisk for det Lovunge før Loven af 1857, er der ikke Tale om at indføre Noget af dette, som Loven af 1857 afflaffede, efter min Mening med Rette. Naar man har sagt, at Konsekvensen fører ialtsald videre, nemlig til de tvungne Svendep prøver, er jeg i den Henseende enig med den høitærede Minister. Jeg ser slet ikke den Konsekvens. Jeg for mit Vedkommende vilde, naar jeg skal tænke mig tilbage til den Situation, der forelaa, da Loven af 29de December 1857 blev givet, maaske ikke have været utilbøielig til at bibeholde disse Prøver. Det vil erindres, at der var betydelig Strid paa dette Omraade, netop med Hensyn til dette Punkt; men naar man samtidig med, at